

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма-докторске
ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ академске студије Архитектура и урбанизам

АРХИТЕКТУРА И УРБАНИЗАМ

ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

НОВИ САД

2010.

Садржај

<u>00. Компетентност високошколске установе за реализацију докторских студија</u>	4
<u>01. Структура студијског програма</u>	5
<u>02. Сврха студијског програма</u>	6
<u>03. Циљеви студијског програма</u>	7
<u>04. Компетенције дипломираних студената</u>	8
<u>05. Курикулум</u>	10
<u>5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија</u>	11
<u>Методологија научног рада - одабрана поглавља</u>	11
<u>Урбана социологија и економија - одабрана поглавља</u>	12
<u>Креативно и теоријско истраживање у архитектури и урбанизму - одабрана поглавља</u>	13
<u>Однос делова и целине у архитектури/урбанизму - одабрана поглавља</u>	14
<u>Актуелно стање у области</u>	15
<u>Развој типологије архитектонских објеката - одабрана поглавља</u>	16
<u>Теоријски дискурс у архитектури - одабрана поглавља</u>	17
<u>Развој типологије урбаних простора - одабрана поглавља</u>	18
<u>Глобално и локално у савременој архитектури и урбаном простору - одабрана поглавља</u>	19
<u>Принципи теорије и критике у архитектури и урбанизму - одабрана поглавља</u>	20
<u>Теоријски принципи развоја архитектуре и града - одабрана поглавља</u>	21
<u>Културолошка функција архитектуре и града - одабрана поглавља</u>	23
<u>Припрема пријаве теме докторске дисертације</u>	24
<u>Функција архитектонске и урбане форме - одабрана поглавља</u>	25
<u>Структура језика архитектуре и града - одабрана поглавља</u>	26
<u>Докторска дисертација (теоријске основе)</u>	27
<u>Докторска дисертација - студијски истраживачки рад</u>	28

Акредитација студијског програма-докторске
ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ Архитектура и урбанизам

<u>5.2 Распоред предмета по семестрима и годинама</u> <u>студија за студијски програм докторских студија</u>	31
<u>06. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност</u> <u>студијског програма</u>	_____	32
<u>07. Упис студената</u>	_____	33
<u>08. Оцењивање и напредовање студената</u>	_____	34
<u>09. Наставно особље</u>	_____	36
<u>10. Организациона и материјална средства</u>	_____	37
<u>11. Контрола квалитета</u>	_____	38
<u>11.1 Листа чланова комисије за контролу квалитета</u>	39

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма-докторске
ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ академске студије Архитектура и урбанизам

Назив студијског програма	Архитектура и урбанизам
Самостална високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Универзитет у Новом Саду
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Факултет техничких наука
Образовно-научно/образовно уметничко поље	Техничко-технолошке науке
Научна, стручна или уметничка област	Архитектура
Врста студија	Докторске студије
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	180
Стручни назив, скраћеница	Доктор техничких наука-архитектура, Др
Дужина студија	3
Година у којој је започела реализација студијског програма	2005
Година када ће започети реализација студијског програма(ако је програм нов)	
Број студената који студирају по овом студијском програму	30
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм	45
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела(навести ког)	04.10.2007 - Сенат Универзитета у Новом Саду
Језик на ком се изводи студијски програм	Српски језик
Година када је програм акредитован	
Веб адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	www.ftn.ns.ac.yu

Стандард 00. Компетентност високошколске установе за реализацију докторских студија

Студијски програм докторских академских студија Архитектура и урбанизма представља наставак студијског програма дипломских академских - мастер студија на Департману за архитектуру и урбанизам на Факултету техничких наука Универзитета у Новом Саду.

Формирање модерног и отвореног наставног плана и програма докторских академских студија представља надоградњу идеје о образовању архитеката у Аутономној покрајини Војводини, као региону са многим специфичностима, која је на Факултету техничких наука присутна већ деценијама. Овај студијски програм треба да омогући студентима да у оквиру изабране области свог докторског рада постану способни за самосталан научно-истраживачки рад. Мултидисциплинарност, као основни приступ у учењу архитектуре на којој се на Департману за архитектуру и урбанизам инсистира, остварена је и кроз наставни план и програм докторских академских студија. Поред додатне конкретизације и интеграције знања, разумевања принципа пројектовања и стицања способности за продубљену анализу савремених и комплексних архитектонских и урбаних/руралних простора, студенти треба да додатно развију способност за самостално налажење и коришћење иностране литературе, иновативно и досадашњим реализацијама неоптерећено размишљање и предлагање решења у оквирима актуелних научних сазнања и стручне инжењерске праксе.

Факултет је спреман што се тиче научног кадра, учионичног простора и опремљености за извођење докторских студија из свих области које се изучавају на Факултету на основу показатеља који се односе на научно-истраживачки рад. Факултет има краткорочни и дугорочни програм рада и акредитована је научно-истраживачка установа, у складу са законом.

Способност Факултета за извођење докторских студија може се исказати на основу:

- броја докторских дисертација и магистарских теза одбрањених у високошколској установи за област за коју се студијски програм акредитује, имајући у виду однос броја докторских дисертација и магистарских теза према броју дипломираних студената и према броју наставника;
- односа броја наставника и броја наставника који су укључени у научно-истраживачке пројекте;
- односа броја публикација у међународним часописима министарства надлежног за науку у последњих 10 година и броја наставника;
- остварене сарадње са установама у земљи и свету;
- Факултет има наставнике у сталном радном односу који су били ментори у изради доктората.

Способност Факултета за изводјење докторских студија се јасно види из референци, које се налазе у прилогу докумената за акредитацију.

Стандард 01. Структура студијског програма

Назив студијског програма докторских академских студија је Архитектура и урбанизам. Академски назив који се стиче је Доктор наука – архитектура (др). Коначни исход образовног процеса је усавршавање и надградња знања стечених током претходних нивоа студија, што студентима треба да омогући да постану способни за самосталан научно-истраживачки рад.

Докторске академске студије Архитектуре и урбанизма трају три године и вреде најмање 180 ЕСПБ. Од тога се 90 ЕСПБ стиче полагањем испита из наставних предмета, 30 ЕСПБ полагањем теоријских основа докторске дисертације, а 60 ЕСПБ се стиче израдом и одбраном докторске дисертације. Докторске студије не могу трајати дуже од 10 година.

Докторске студије на једном студијском програму трају најмање 3 (три) студијске године (6 семестара), а највише 10 студијских година.

Студијски истраживачки рад на Теоријским основама докторске дисертације представља квалификациони испит за израду докторске дисертације на којем студенти показују да су овладали потребним теоријским знањима из научне области од интереса. Теоријске основе се полажу као испит (писмено и/или усмено) по областима (питањима) из бар три наставна предмета са студијског програма.

Студије на докторским студијама се организују кроз предавања, истраживачки студијски рад, научни рад, израду и одбрану докторске дисертације.

Свој истраживачки интерес студент профилише избором предмета које ће изучавати, а који доприносе продубљеним знањима и разумевању области (теме) своје докторске дисертације. Изборни предмети се бирају из групе предложених предмета на самом студијском програму, али студенти имају могућност да према сопственим склоностима и жељама одређени број предмета, уз сагласност ментора (коментора), изаберу из скупа наставних предмета са ФТН, УНС или неког другог универзитета у земљи или иностранству. При томе морају бити испуњени предуслови који се прописују за извођење наставе из изабраног предмета.

Настава из наставних предмета (обавезних или изборних) се изводи као групна или индивидуална (менторска). Групна настава се изводи ако се за један предмет определило десет или више студената, односно ако је овакав вид наставе неопходно организовати због природе (карактера) предмета. Одлуку о врсти наставе и изборним предметима који ће се организовати доноси Руководилац докторских студија уз сагласност Руководиоца докторских студија Факултета.

Стандард 02. Сврха студијског програма

Сврха студијског програма је образовање студената тако да буду способни за високо квалитетан и самосталан научно-истраживачки рад у складу са потребама друштва. Са друге стране, кроз образовање кадрова оспособљених да критички процењују истраживачки рад других и да самостално воде оригинална и научно релевантна истраживања омогућава се развој нових технологија и поступака који доприносе општем развоју друштва. Поред тога, сврха овог студијског програма докторских студија је допринос развоју наше науке.

Студијски програм докторских академских студија Архитектура и урбанизам је конципиран тако да обезбеђује стицање и усавршавање компетенција које су друштвено оправдане и корисне. Факултет техничких наука је дефинисао задатке и циљеве ради образовања високо компетентних кадрова из области технике. Сврха студијског програма Архитектура и урбанизам у оквиру докторских академских студија је потпуно у складу са задацима и циљевима Факултета техничких наука.

Стандард 03. Циљеви студијског програма

Циљ студијског програма је да студенти постигну научне компетенције и академске вештине из области Архитектура и урбанизма. То, поред осталог укључује и развој креативних способности и способност разматрања проблема и критичког мишљења, развијање тимског рада и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за обављање професије.

Циљ студијског програма докторских студија је да се образује стручњак који поседује довољно продубљеног знања из области архитектуре и урбанизма, које је усклађено са савременим правцима развоја научних дисциплина у свету.

Један од посебних циљева, који је у складу са циљевима образовања стручњака на Факултету техничких наука, је развијање свести код студената за потребом личног доприноса развоју друштва у целини и заштите животне средине. Циљ студијског програма је и образовање стручњака у домену тимског рада, као и развој способности за саопштавање и излагање својих оригиналних резултата у научној јавности.

Стандард 04. Компетенције дипломираних студената

Свршени студенти докторских академских студија архитектуре и урбанизма су компетентни да архитектонске и урбане/руралне структуре анализирају и промишљају у потпуности их разумевајући унутар оквира времена и простора у којем су настали, те да исти начин размишљања примењују пројектујући конкретне просторе у пракси. Свршени студенти су такође оспособљени да наставе усавршавање кроз сопствени научно-истраживачки рад. Компетенције укључују развој способности критичног мишљења, способности анализе проблема, синтезе решења, предвиђање понашања одабраног решења са јасном представом шта су његове добре, а шта лоше стране.

Квалификације које означавају завршетак докторских академских студија стичу студенти:

- који су показали систематско знање и разумевање у области архитектуре и урбанизма, које допуњује знање стечено на дипломским - master академским студијама и представља основу за развијање критичког мишљења и примену знања;
- који су савладали вештине и методе истраживања из области архитектуре и урбанизма;
- који су показали способност конципирања, пројектовања и примене;
- који су показали способност прилагођавања процеса истраживања уз неопходан степен академског интегритета;
- који су оригиналним истраживањем и радом постигли остварење које проширује границе знања, које је верификовано објављивањем радова у одговарајућем научном часопису, односно кроз еквивалентне резултате у складу са правилима струке, које представљају референце на националном и међународном нивоу.
- који су способни за критичку анализу, процену и синтезу нових и сложених идеја;
- који могу да пренесу стручна знања и идеје колегама, широкој академској заједници и друштву у целини;
- који су у стању да у академском и професионалном окружењу промовишу технолошки, друштвени и културни напредак.

Програм докторских студија омогућава студентима да након завршених студија поседују знања, вештине, развијене способности и компетенције да:

- самостално решавају практичне и теоријске проблеме и организују и остварују развојна и научна истраживања;
- могу да се укључе у међународне научне пројекте;
- могу да реализују развој нових технологија и поступака у оквирима својих струка, и да разумеју и користе најсавременија знања;
- критички мисле, делују креативно и независно;
- поштују принципе етичког кодекса и добре научне праксе;
- оспособљени су да научно-истраживачке резултате саопштавају на научним конференцијама, објављују у научним часописима и верификују их кроз конкретне пројекте и нова техничка решења;
- доприносе развоју научне дисциплине и науке уопште.

Савладавањем студијског програма, студент стиче следеће предметно-специфичне компетенције:

- темељно познавање и разумевање дисциплина којима се баве;
- способност решавања проблема уз употребу научних метода и поступака;
- повезивање основних знања из различитих области и њихова примена;
- способност праћења савремених достигнућа у струци;
- потребну вештину и спретност у употреби знања у подручју архитектуре и урбанизма;
- овладали су употребом информационо-комуникационих технологија.

Студенти су оспособљени да конципирају истраживања и пројекте на основу осмишљеног програма, раде на њиховој разради, координирају рад осталих укључених у процес и организују рад тима. Током школовања на овом нивоу студија студент стиче способност да самостално решава постављене проблеме, ради на могућим решењима и да одговорно донесе закључке и одлуке, јасно расуђујући о свим квалитетима и недостацима.

Свршени студенти докторских академских студија из области архитектуре и урбанизма стичу знања како да економично користе природне ресурсе Републике Србије и у потпуности су упознати са позицијом и одговорношћу будућих учесника у промовисању и примени принципа одрживог развоја у архитектури и урбанизму.

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма-докторске
ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ академске студије Архитектура и урбанизам

Посебно се обраћа пажња на развој способности за тимски рад и развој професионалне етике.

Стечене компетенције се верификују и научним радовима. Пре добијања дипломе о завршеним студијама кандидат мора да објави (или да докаже да су радови прихваћени за објављивање) најмање два рада ранга Р54 (према категоризацији Министарства за науку) и макар један рад у часопису са СЦИ листе, односно, специфично за област архитектуре и урбанизма, оствари еквивалентни резултат.

Стандард 05. Курикулум

Курикулум докторских академских студија Архитектура и урбанизма формиран је тако да задовољи све постављене циљеве. Структура студијског програма је обезбедила да изборни предмети буду заступљени са најмање 70 % ЕСПБ бодова.

На докторским академским студијама студенти конкретизују проблематику која их интересује. Кроз изборне предмета, студенти задовољавају сопствене научно-истраживачке афинитете које су током дипломских академских студија профилисали.

Сви предмети су једносеместрални и носе одговарајући број ЕСПБ бодова при чему један бод одговара приближно 30 сати активности студента.

У курикулуму је дефинисан опис сваког предмета који садржи назив, тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове за похађање предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и друге податке.

Курикулум је конципиран тако да се настава изводи у прва три семестра кроз 10 предмета. У првом семестру се настава изводи кроз 2 обавезна предмета (Методологија научног рада-одабрана поглавља и Урбана социологија и економија-одабрана поглавља) и 1 изборни предмет. У другом семестру се настава изводи кроз 2 изборна предмета, а у трећем семестру кроз 3 обавезна предмета (Принципи теорије и критике у архитектури и урбанизму-одабрана поглавља, Теоријски принципи развоја архитектуре и града-одабрана поглавља, Културолошка функција архитектуре и града-одабрана поглавља) и 1 изборни предмет. Студенти се опредељују за изборне предмете уз консултације са коментором, који се додељује сваком студенту докторских студија.

Студијски програм је усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања.

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма-докторске академске студије ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ Архитектура и урбанизам	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Методологија научног рада - одабрана поглавља				
Ознака предмета: А004					
Број ЕСПБ: 5					
Наставници:					
Статус предмета:	О				
Број часова активне наставе	Теоријска наставе:	0	Студијско истраживачки рад:	3	
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:					
Оспособљавање студента за научно-истраживачки рад, анализу веза између теоријског рада и архитектонско-урбанистичке праксе, артикулацију савремених проблема истраживања и одабир одговарајуће методе која ће обезбедити теоријску заснованост истраживања.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Познавање метода и техника научноистраживачког и стручног рада и примена код израде докторских дисертација.					
3. Садржај/структура предмета:					
<p>Општи део, општа методологија научно-истраживачког рада са логичким основама, опште и посебне методе сазнања. Прилагођавање филозофских, логичких, теоријско-мисаоних метода у архитектури(индуктивно-дедуктивна, апстрактна метода, компаративна анализа, методе графичких приказивања...). Објективна стварност и објективна истина, оснивање и доказивање, теоријски оквир и ниво знања за реализацију постављених задатака и циљева истраживања. Методологија критичке анализе појединачних дела и методе упоредне анализе (дела и личности).</p> <p>Методологија истраживања у архитектонском и урбанистичком пројектовању. Увод у методологију истраживања у архитектонском и урбанистичком пројектовању, преглед социо-економске и филозофске литературе у области архитектуре и урбанизма. Испитивање различитих гледишта и постављање вредносних судова у процесу научног описивања и објашњења грађене средине и проблематике архитектонског и урбанистичког пројектовања.</p>					
4. Методе извођења наставе:					
Предавања. Консултације.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Присуство на предавањима		Да	0.00	Усмени део испита	
Семинарски рад		Да	70.00		
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година
1,	Борден, Ј., Рау, В. Р	Тхе Дисертацион, Ан Арцхитецтуре Студентс Хандбоок		Арцхитецтурал Пресс	2005
2,	Фолић, Р	Методологија научноистраживачког рада у градитељству, скрипта за Последипломске студије		Факултет техничких наука, Нови Сад	2006
3,	Хеатх, Т	Метход ин Арцхитецтуре		Јохн Вилеу & Сонс, Нев Јорк	1984
4,	Илић, М	Научно истраживање, Општа методологија		Универзитет у Београду, Филолошки факултет, Београд,	1994
5,	Петровић, И	О проблемима и методама пројектовања		Архитектонски факултет, Последипломске студије-Становање	1977
6,	Продановић, Т., Мићић, Н	Научно истраживање-Методе, процедура, језик и стил		Агрономски факултет, Чачак	1996
7,	Шешић, Б	Општа методологија		Научна књига, Београд	1974
8,	Ђ. Шушњић	Методологија, критика науке		Београд, Чигоја штампа	2002
9,	Ziman, J.	An Introduction to science studies, The philosophical and social aspects of science and technology		Cambridge University Press	1984

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма-докторске академске студије ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ архитектура и урбанизам	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Урбана социологија и економија - одабрана поглавља				
Ознака предмета: A005					
Број ЕСПБ: 12					
Наставници:	Лшонц Н. Алпар, Радивојевић Д. Радош				
Статус предмета:	О				
Број часова активне наставе	Теоријска наставе: 5	Студијско истраживачки рад:		3	
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:					
<p>Циљ предмета је да омогући студентима стицање знања о социолошко-економским аспектима урбанизације у модерном друштву, која би омогућила пуније раземавање урбаних процеса и токова и подстакла стварање хуманистичког теоријског приступа у анализи и решавању практичних урбаних проблема.</p>					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
<p>стицање знања о особинама и трендовима урбанизације у развијеним друштвима и земљама у развоју, стицање знања о глобализацији градова, субурбанизацији и рурализацији. Знања о неједнакостима и друштвени противречностима у модерним градовима. Стицање знања о квалитету становања и живота у модерним градовима. Стицање знања о људским потребама, вредностима и интеграцији као елементима урбаног планирања. Стицање знања о економији градског земљишта, стамбеној и комуналној економији, као и управљању градском администрацијом, одоносно усмеравању токова градске економије.</p>					
3. Садржај/структура предмета:					
<p>Особине урбанизације у развијеним земљама: субурбанизација, пропадање центра града, урбани сукоби, обнова градова. Елитизација и рециклирање градова. Урбанизација у земљама у развоју: изазови и противречности урбанизације у земљама у развоју, будућност урбанизације у земљама у развоју. Градови и глобализација: глобални градови, град и периферија, неједнакост и глобални град. Управљање градовима у глобалном добу: управљање глобалним процесима, градови као привредни, политички и културни делатници, градови и глобална управа. Становање и култура становања у градовима: стамбене потребе и стамбена политика; квантитет, квалитет и облици становања, друштвене неједнакости у становању и социјална сегрегација. Квалитет живота у модерним градовима: слобода личности и стваралаштва, лична и социјална дезорганизација. Урбано планирање: људске потребе, друштвене вредности и друштвена интеграција у планирању развоја градова. Градови и тржишта. Економски аспекти глобализације и утицај на економску динамику градова. Локација фирми у градовима. Компетитивна предност центра градова. Урбана земљишна рента. Градови и економија заснована на знању. Урбане структуре и индустрија услуга. Економска географија урбаних структура. Информална економија у урбаним структурама. Економски модели урбаног развоја. Величина предузећа и величина града. Етапе привредног развоја града. Динамички оптимална хијерахијска мрежа градова. Модели економисања градским земљиштем.</p>					
4. Методе извођења наставе:					
Настава се изводи у виду предавања, семинарских радова и расправе са студентима о наставним садржајима.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Колоквијум		Да	36.00	Усмени део испита	
Присуство на предавањима		Да	10.00		
Семинарски рад		Да	16.00		
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година
1,	Сретен Вујовић и Мина Петровић	Урбана социологија		Завод за издавање уџбеника и наставна средства	2005
2,	Jамес Доналд</енг<	Imagining the Modern City		London Arhlonе	1999
3,	Nan Ellin	Posmodern Urbanism		Oxford, Blackwel	1995
4,	Peter Marcuse and Ronald van Kempen	Globalizing Citties		Oxford, Blackwel	2000
5,	Милћевић, Г	Урбана економика		Економски факултет	1990
6,	Richard T. Le Gates and Frederic Stout, eds	The City Reader		Роутледге</енг/>	2003
7,	Хендерсон, Ј. В</енг/> .	Urban Development: Theory, Fact, and Illusion		University Press	1998
8,	Saskia Sasen	Cities in World Economy		Тхоусанд Оакс</енг>	1994
9,	Barbara Phillips	City Lights: Urban-suburban Life in the Society		Oxvord University Press	1996

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма-докторске академске студије ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ Архитектура и урбанизам	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Креативно и теоријско истраживање у архитектури и урбанизму - одабрана поглавља					
Ознака предмета: А003						
Број ЕСПБ: 13						
Наставник:	Динуловић П. Радивоје					
Статус предмета:	И					
Број часова активне наставе	Теоријска наставе: 5	Студијско истраживачки рад:			4	
Предмети предуслови	Нема					
1. Образовни циљ:						
Успостављање и развој способности самосталног и групног креативног и научно-истраживачког рада у архитектури и урбанизму.						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
Способност и компетенција за самостални креативни и научно истраживачки рад, учешће у тимском креативном и научно-истраживачком раду, као и способност за управљање процесима и рувођење тимом.						
3. Садржај/структура предмета:						
Креативни (уметничко-истраживачки) рад у архитектури и урбанизму - принципи, процеси и методи. Научно-истраживачки рад у архитектури и урбанизму - принципи, методи, технике, процеси. Методи и технике истраживачког рада. Самостални и тимски рад. Формирање и структура тима. Функције у тиму. Вођење и грађење радног процеса у тиму. Вредновање. Спољашње вредновање (евалуација) и самовредновање (аутоевалуација).						
4. Методе извођења наставе:						
Предавања; радионице.Семинарски рад и усмени испит.						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	10.00	Усмени део испита	Да	40.00
Семинарски рад		Да	50.00			
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година	
1,	Шуавковић, Мишко	65 појмова постмодерне културе		Летопис Матице Српске	1993	
2,	James Stevens Curl	Dictionary of Architecture		Oxford University Press	1999	
3,	Ernest Burden	Illustrated Dictionary of Architecture		McGraw Hill	2003	
4,	Cyril M. Harris	Dictionary of Architecture and Construction		McGraw Hill	2000	
5,	Fletcher, Sir Banister	A History of Architecture		London	1987	
6,	Nikolaus Pevsner	A History of Building Types		Princeton University Press, New Jersey	1997	
7,	Ле Корбизије	Ка правој Архитектури		Грађевинска књига, Београд	1999	

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма-докторске академске студије ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ Архитектура и урбанизам	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Однос делова и целине у архитектури/урбанизму - одабрана поглавља				
Ознака предмета: A118					
Број ЕСПБ: 13					
Наставник:	Шиђанин С. Предрог				
Статус предмета:	И				
Број часова активне наставе	Теоријска наставе: 5	Студијско истраживачки рад:			4
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:	Развијање аналитичког апарата за пропознавање значаја и односа делова и целине на свим просторним нивоима.				
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Стечена знања се примењују у будућем научно-истраживачком и практичном раду.				
3. Садржај/структура предмета:	Анатомија елемената, груписање елемената у склопове на различитим просторним нивоима. Јукстапозиција, групна форма, просторна динамика, преклапање и композиција елемената. Однос изграђеног и неизграђеног, просторне тензије.				
4. Методе извођења наставе:	Предавања, истраживачки студијски рад, консултације.				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Семинарски рад		Да	50.00	Одбрана завршног рада	Да 50.00
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година
1,	Alexander, C	A pattern language		Oxford University Press	1995
2,	Appleyard, D., Lynch, K., Meyer, J.R.	The view from the road		MIT Press	2000
3,	Арнхајм, Р	Динамика архитектонске форме		Универзитет уметности у Београду, Београд	2000
4,	Богдановић, К	Увод у визуелну културу		Завод за уџбенике и наставна средства, Београд	2000

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Актуелно стање у области				
Ознака предмета: SID04					
Број ЕСПБ: 2					
Наставник:	Катић А. Владимир				
Статус предмета:	О				
Број часова активне наставе	Теоријска наставе:	0	Студијско истраживачки рад:	2	
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:					
Упознавање студената са актуелним истраживачким правцима и начинима решавања проблема из шире области студија.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Знања из актуелних праваца истраживања у свету у области на бази предавања врхунских професора са универзитета у Европи или истакнутих стручњака из познатих компанија из иностранства.					
3. Садржај/структура предмета:					
Актуелне теме из области истраживања, које презентују истакнути професори и стручњаци на позваним предавањима. Студент прави избор тема и похађа предавања по жељи или актуелности теме.					
4. Методе извођења наставе:					
Приказ решавања актуелних проблема теоријским методама и мултимедијалном презентацијом.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Домаћи задатак		Да	70.00	Усмени део испита	
				Обавезна	Поена
				Да	30.00
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година
1,	Разни	Часописи са СЦИ листе		ИЕЕЕ Публицинг, и др.	2008

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Развој типологије архитектонских објеката - одабрана поглавља					
Ознака предмета: A007						
Број ЕСПБ: 14						
Наставник:	Динуловић П. Радивоје					
Статус предмета:	И					
Број часова активне наставе	Теоријска наставе:	5	Студијско истраживачки рад:	4		
Предмети предуслови	Нема					
1. Образовни циљ:						
Успостављање и развој способности критичког посматрања, проучавања, анализе и валоризације архитектонског дела (изведеног или пројектованог објекта, конкурсног рада...). Упостављање способности синтезијског мишљења о архитектури. Развој односа према теоријама архитектуре и простора, као и сопственог теоријског мишљења.						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
Способност и компетенција за највиши ниво самосталног и групно деловања у области теорије и критике архитектуре и урбанизма.						
3. Садржај/структура предмета:						
Класичне теорије архитектуре и урбанизма. Модерне теорије архитектуре и урбанизма. Постмодерне теорије архитектуре и урбанизма. Критика у архитектури и урбанизму. Врсте, облици и методи критичког писања. Критички текст кроз историју. Модерна и постмодерна критика у архитектури и урбанизму.						
4. Методе извођења наставе:						
Предавања; радионице.Семинарски рад и усмени испит.						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	10.00	Усмени део испита	Да	40.00
Семинарски рад		Да	50.00			
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година	
1,	Чарлс Џенкс	Модерни покрети у архитектури		Грађевинска књига Београд	1990	
2,	Nikolaus Pevsner	History of Buiding Types		Thames & Hudson	1980	
3,	Ранко Радовић	Савремена архитектура		Stylos и ФТН	1999	
4,	Кенет Фремpton	Модерна архитектура - критичка историја		Орион	2001	
5,	Чарлс Џенкс	Језик постмодерне архитектуре		Вук Караџић	1984	

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма-докторске академске студије ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ Архитектура и урбанизам	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Теоријски дискурс у архитектури - одабрана поглавља				
Ознака предмета: А006					
Број ЕСПБ: 14					
Наставник:	Куртовић-Фолић И. Нађа				
Статус предмета:	И				
Број часова активне наставе	Теоријска наставе: 5	Студијско истраживачки рад:			4
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:					
Стицање знања из области теорије архитектуре.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Примена стечених знања у даљем научно-истраживачком раду.					
3. Садржај/структура предмета:					
<p>Елементи теоретског дискурса. Терминологија, начин примене, тумачење и значење. Нивои сазнања: од универзалне филозофске идеје до теоријског принципа у архитектури. Поетике стваралаштва у архитектури и уметности. Систематско проучавање теорија, теоретичара и теоријских принципа кроз историју архитектуре и уметности до данас (хронолошко, национално, лингвистичко). Веза архитектуре и других уметности кроз заједничке стваралачке принципе. Развој, континуитет и дисконтинуитет појединих теоријских поставки. Како теорија претходи пракси и обрнуто, како се на основу праксе дефинишу теоријске поставке. Литерарна и нелитерарна средства разумевања архитектуре и уметности. Упоредна анализа тумачења теоријских текстова у време настанка и са историјске дистанце. Редифинисање ставова према одређеним теоретским ставовима кроз нова језица, семантика и семиотица тумачења тих текстова и нова сазнања о историјском, друштвеном и културном контексту. Однос између архитектонског представљања (приказа) и система вредности артикулисаних у теоријским и књижевним текстовима. Интерактивност и трансформација архитектонског искуства и интерпетације. Дефинисање архитектонског промишљања. Људско тело као концептуална снага многих архитектонских идеја (реализованих или нереализованих на разини теоријских поставки).</p>					
4. Методе извођења наставе:					
Предавања, семинарски рад, консултације.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Семинарски рад		Да	50.00	Усмени део испита	
				Обавезна	Поена
				Да	50.00
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година
1,	Leon Batista Alberti	The Ten Books of Architecture		New York, Dover Publications	2000
2,	edited by G.Dodds and R.Tavernor	Body and Building, Essays on the Changing Relation of Body and Architecture		Cambridge, MA, The MIT Press	2002
3,	Fil Hearn	Ideas that Shaped Buildings		Cambridge, MA, The MIT Press	2003
4,	Paul-Alan Johnson	The Theory of Architecture, Concepts, Themes&Practices		New York, Van Nostrand Reinhold	1994
5,	Rudolf Wittkower	Architectural Principles in the Age of Humanism		W W Norton&Company	1971
6,	edited by Neil Leich	Rethinking Architecture, A Reader in Cultural Theory		London and New York, Routledge	1997

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма-докторске академске студије ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ Архитектура и урбанизам	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Развој типологије урбаних простора - одабрана поглавља				
Ознака предмета: A008					
Број ЕСПБ: 14					
Наставници:	Митровић -. Бранко, Реба Н. Дарко				
Статус предмета:	И				
Број часова активне наставе	Теоријска наставе: 5	Студијско истраживачки рад:		4	
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:					
Оспособљавање студената за проучавање и анализирање трансформација урбаних простора и утврђивање њихове типологије.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Стечена знања се користе у даљем образовању нарочито у областима које се баве урбанистичким и просторним планирање.					
3. Садржај/структура предмета:					
Рад на предмету Развој типологије урбаних простора оријентисан је на анализу трансформација које су везане за основне урбане облике, али и за све друге елементе морфологије насеља, од размере најмањих људских агломерација, све до савремених мегалополиса. Испитују се нарочито силе које доводе до промена урбаних простора у морфолошком, програмском, амбијенталном и сваком другом смислу, јер су оне директна последица трансформација урбаних простора. Предмет рада свакако су савремени урбани простори у нашим срединама на којима ће се вршити конкретна истраживања, али и уочавање законитости сталности и промена урбаних фрагмената на примерима савремених европских насеља, која су своје развоје и трансформације доживљавала у дугом временском периоду.					
4. Методе извођења наставе:					
Настава се изводи путем предавања, и менторским радом са сваким студентом на изради семинарских радова. Завршна оцена се формира на основу семинарског рада који треба да буде на адекватном нивоу.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Присуство на предавањима		Да	30.00	Семинарски рад	Да
					70.00
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година
1,	Spiro Kostoff	City Shaped		London: Thames and Hudson	2001
2,	Spiro Kostoff	City Assembled		London: Thames and Hudson	1999

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма-докторске академске студије ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ Архитектура и урбанизам	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Глобално и локално у савременој архитектури и урбаном простору - одабрана поглавља				
Ознака предмета: A009					
Број ЕСПБ: 14					
Наставници:	Атанацковић-Јеличић Т. Јелена, Ваис И. Дана				
Статус предмета:	И				
Број часова активне наставе	Теоријска наставе: 5	Студијско истраживачки рад:			4
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:					
Оспособљавање студената за адекватноу анализу и валоризацију односа локалних и глобалних тенденција у савременој архитектури и урбанизму.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Стечена знања се користе у даљем образовању, као и у конкретним пројектантским задатцима у архитектонској и урбанистичкој пракси.					
3. Садржај/структура предмета:					
Предмет Глобално и локално у савременој архитектури и урбанизму се бави испитивањем, анализом и валоризацијом односа који се успостављају између савремених архитектонских и урбанистичких тенденција, и њиховим утицајем на традиционалне и локалне форме урбане морфологије и архитектонске типологије. Нарочито је значај дат испитивању трансформација локалних и традиционалних форми насеља под утицајем нових и савремених технологија, материјала, инфраструктура, саобраћајних комуникација и других видова утицаја и сила које делују у данашњим градовима. Због све већег утицаја глобализације на урбану форму и архитектонску типологију, утврђивање локалних елемената и њихова адекватна трансформација јавља се као веома важна тема у савременој архитектури и урбанизму. Због тога ће тој врсти трансформација на предмету да се посвећује нарочита пажња и значај.					
4. Методе извођења наставе:					
Настава се изводи путем предавања, и менторским радом са сваким студентом на задатку израде семинарског рада. Позитивна оцена из испита добија се предајом прихваћеног семинарског рада.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Семинарски рад		Да	30.00	Семинарски рад	
				Обавезна	Поена
				Да	70.00
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година
1,	Michael Hays	Architecture Theory since 1968		MIT Press	1998
2,	Neil LEACH	Rethinking Architecture. A Reader in Cultural Theory		Routledge	1997
3,	Kate NESBITT	Theorizing a New Agenda for Architecture. An Anthology of Architectural Theory 1965-1995		Princeton Press	1996
4,	Jay M. STEIN, Kent F. SPRECKELMEYER	Classic Readings in Architecture		WCB/McGraw-Hill	1999

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма-докторске академске студије ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ архитектура и урбанизам	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:		Принципи теорије и критике у архитектури и урбанизму - одабрана поглавља				
Ознака предмета:	A010					
Број ЕСПБ:	4					
Наставници:	Куртовић-Фолић И. Нађа, Митровић -. Бранко					
Статус предмета:	О					
Број часова активне наставе	Теоријска наставе:	2	Студијско истраживачки рад:	0		
Предмети предуслови						
Р.бр.	Ознака предмета	Назив предмета			Мора се одслушати	Мора се положити
1,	A002	Методологија научно-истраживачког рада			Да	Да
2,	A005	Урбана социологија и економија - одабрана поглавља			Да	Не
3,	A006	Теоријски дискурс у архитектури - одабрана поглавља			Да	Да
4,	A007	Развој типологије архитектонских објеката - одабрана поглавља			Да	Не
5,	A008	Развој типологије урбаних простора - одабрана поглавља			Да	Не
1. Образовни циљ: Успостављање и развој способности критичког посматрања, проучавања, анализе и валоризације архитектонског дела (изведеног или пројектованог објекта, конкурсног рада...). Упостављање способности синтезијског мишљења о архитектури. Развој односа према теоријама архитектуре и простора, као и сопственог теоријског мишљења.						
2. Исходи образовања (Стечена знања): Способност и компетенција за највиши ниво самосталног и групно деловања у области теорије и критике архитектуре и урбанизма.						
3. Садржај/структура предмета: Класичне теорије архитектуре и урбанизма. Модерне теорије архитектуре и урбанизма. Постмодерне теорије архитектуре и урбанизма. Критика у архитектури и урбанизму. Врсте, облици и методи критичког писања. Критички текст кроз историју. Модерна и постмодерна критика у архитектури и урбанизму.						
4. Методе извођења наставе: Предавања; радионице. Семинарски рад и усмени испит.						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	10.00	Усмени део испита	Да	40.00
Семинарски рад		Да	50.00			
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година	
1,	Шуваковић Мишко	65 појмова постмодерне културе		Летопис Матице српске	1993	
2,	Чарлс Џенкс	Језик постмодерне архитектуре		Београд : "Вук Карађић"	1985	
3,	Чарлс Џенкс	Модерни покрети у архитектури		Београд : Грађевинска књига	1982	
4,	Кенет Фремpton	Модерна архитектура : критичка историја		Београд : Орион арт	2004	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:		Теоријски принципи развоја архитектуре и града - одабрана поглавља				
Ознака предмета: A115						
Број ЕСПБ: 6						
Наставник:		Куртовић-Фолић И. Нађа				
Статус предмета:		О				
Број часова активне наставе		Теоријска наставе: 3	Студијско истраживачки рад: 2			
Предмети предуслови						
Р.бр.	Ознака предмета	Назив предмета			Мора се одслушати	Мора се положити
1,	031	Стручни курс енглеског језика 1			Да	Да
1. Образовни циљ:						
<p>Циљ је да докторски кандидати савладају методологију истраживања, анализирања и извођења закључака о теоријским принципима развоја архитектуре, као и да то знање примене у саопштавању могућих сопствених теоријских ставова. Да науче да успостављају везу архитектуре и других уметности кроз заједничке стваралачке принципе, као и да препознају како теорија претходи пракси и обрнуто, како се на основу праксе дефинишу теоријске поставке: кодификација праксе или програма. Исти циљеви треба да се постигну и када су у питању теорије развоја града, односно уопште насељавања.</p>						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
<p>Докторски кандидати треба буду способни да самостално систематски проучавају теорије, теоретичаре и теоријске принципе кроз историју архитектуре и уметности до данас (хронолошки, национално, лингвистички и др.); да користе литерарна и нелитерарна средства разумевања архитектуре, урбанизма и других уметности; да разумевају значења кроз текст; да могу да обаве компаративну анализу тумачења теоријских текстова у време њиховог настанка и са историјске дистанце; да примењују нова лингвистичка, семиотичка и семантичка тумачења старих текстова, да уочавају промене у тумачењу историјског, културног и друштвеног контекста времена у којима су теорије настале.</p>						
3. Садржај/структура предмета:						
<p>У уводу се дефинише појам теорије у архитектури, урбанизму и уметности; основна терминологија и метод истраживања, континуитет и дисконтинуитет појединих теоријских ставова; Цивилизације без писаних теорија архитектуре Грчке и хеленистичке теорије архитектуре; Римско схватање градитељства; Витрувије и пренос старијих теоријских принципа; наставак античке традиције у Византији; Прокопије, свети оци; веза теорије и симболике у арх.; Средњовековни мислиоци о архитектури; друштва градитеља и пренос идеја, утицај црквених догми; Појава и развој хуманизма, нови ставови о архитектури; утицај и трансформација античких теорија; Теоретичари архитектуре и града ХИИИ И ХИВ века; преводи Витрувија; Савремено тумачење ренесансних теорија; Формирање академија и облици теоретских расправа; Француски теоретичари ХВИИ И ХВИИИ века; апсолутно и идеално лепо; Енглеска и друге европске земље; разрада и интерпретација теоријских принципа у арх. и урбанизму до ХИХ века; Архитектура ХИХ века - теоретске поставке и полемике; Плурализам теоретских ставова ХХ века, препознавање идеја које се теоријски могу формализовати; примена знања о теоријском развоју архитектуре и града у савременом стваралаштву.</p>						
4. Методе извођења наставе:						
<p>Настава се изводи путем предавања, семинара, путем индивидуалних презентација и групних расправа. Додатни методи наставе укључују групна путовања по изабраним градовима и историјским локалитетима, посете музејима и колекцијама, као и разговоре са корисницима и протагонистима релевантних архитектонских догађања.</p>						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит		
Семинарски рад		Да	30.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија		
				Обавезна	Поена	
				Да	70.00	
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година	
1,	Alberti L.B.	Ten Books on Architecture		New York	1986	
2,	Аристотел	О песничкој уметности		Београд, Дерета	2003	
3,	Сарон, D.S	Architectural Theory, vol. 1/II, A History of the Categories in Architecture and Philosophy		Chichester	1999	
4,	Hays, M.K.	Architectural Theory since 1968		The MIT Press	2000	
5,	Joedicke, J	Space and Form in Architecture, A Circumspect Approach to the Past		Karl Kramer Verlag Stuttgart	1985	
6,	Kruff, H.-W	History of Architectural Theory, from Vitruvius to the Present		London-New York	1994	
7,	Padovan, R	Proportion, Science, Philosophy, Architecture		E&FN SPON, London and New York	1999	
8,	Wittkower, R	Architectural Principles in the Age of Humanism		New York	1965	

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма-докторске
ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ академске студије Архитектура и урбанизам

Стандард 05. - Курикулум

Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
9,	Gehl, J	Life Between Buildings.- Using Public Spaces	Denmark, Arkitektens Forlag	2001

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма-докторске академске студије ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ Архитектура и урбанизам	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:		Културолошка функција архитектуре и града - одабрана поглавља				
Ознака предмета:	A116					
Број ЕСПБ:	4					
Наставници:	Митровић -. Бранко, Радивојевић Д. Радош					
Статус предмета:	О					
Број часова активне наставе	Теоријска наставе:	2	Студијско истраживачки рад:	0		
Предмети предуслови						
Р.бр.	Ознака предмета	Назив предмета	Мора се одслушати	Мора се положити		
1,	A003	Креативно и теоријско истраживање у архитектури и урбанизму - одабрана поглавља	Да	Не		
2,	A004	Методологија научног рада - одабрана поглавља	Да	Не		
3,	A005	Урбана социологија и економија - одабрана поглавља	Да	Не		
1. Образовни циљ:						
Успостављање и развој способности критичког посматрања, проучавања, анализе и валоризације архитектонског дела (изведеног или пројектованог објекта, конкурсног рада...). Упостављање способности синтезијског мишљења о архитектури. Развој односа према теоријама архитектуре и простора, као и сопственог теоријског мишљења.						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
Способност и компетенција за највиши ниво самосталног и групно деловања у области теорије и критике архитектуре и урбанизма.						
3. Садржај/структура предмета:						
Класичне теорије архитектуре и урбанизма. Модерне теорије архитектуре и урбанизма. Постмодерне теорије архитектуре и урбанизма. Критика у архитектури и урбанизму. Врсте, облици и методи критичког писања. Критички текст ктоз историју. Модерна и постмодерна критика у архитектури и урбанизму.						
4. Методе извођења наставе:						
Предавања; радионице.Семинарски рад и усмени испит.						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	10.00	Усмени део испита	Да	40.00
Семинарски рад		Да	50.00			
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година		
1,	Зборник радова-Међународни симпозијум	Спектакл-град-идентитет	УУСТАТ	1996		
2,	Зборник радова-Међународни симпозијум	Урбани спектак	Цлио,УУСТАТ-Београд	2000		
3,	Николас Фајф	Призори улице: планирање, идентитет и контрола у јавном простору	Цлио	2002		
4,	Милена Драгићевић-Шешић	Култура- менаџмент, анимација, маркетинг	Цлио, Београд	2000		

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Припрема пријаве теме докторске дисертације				
Ознака предмета: SID05					
Број ЕСПБ: 2					
Наставник:	Катић А. Владимир				
Статус предмета:	О				
Број часова активне наставе	Теоријска наставе:	0	Студијско истраживачки рад:	2	
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:					
Преглед стања у области предложене теме за докторску дисертацију на бази анализе научне литературе - књига, монографија, цланака у референтним часописима, радова на конференцијама, доступној документацији на веб сајтовима и сл. Циљ је да се сагледају могућности рада и научни потенцијал теме.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Студија о докторабилности предложене теме докторске дисертације, односно систематизовано знање из области теме истраживаја за докторску дисертацију, као и јасни правци даљег рада на тези.					
3. Садржај/структура предмета:					
Дефинисање сире области теме докторске дисертације и кључних мотива за истраживање. Преглед литературе на бази доступних научних књига, монографија, цланака у референтним часописима, радова на конференцијама, доступној документацији на веб сајтовима и сл. Студија о докторабилности предложене тема.					
4. Методе извођења наставе:					
Настава ће се изводити кроз консултације, менторски.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Семинарски рад		Да	70.00	Усмени део испита	
				Обавезна	Поена
				Да	30.00
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година
1,	Признати научници и стручњаци из области теме Др тезе	Разна научна дела			2008

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма-докторске академске студије ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ Архитектура и урбанизам	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Функција архитектонске и урбане форме - одабрана поглавља				
Ознака предмета: A117					
Број ЕСПБ: 14					
Наставници:	Динуловић П. Радивоје, Митровић -. Бранко, Реба Н. Дарко				
Статус предмета:	И				
Број часова активне наставе	Теоријска наставе: 5	Студијско истраживачки рад:		4	
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:					
Оспособљавање студената за адекватно програмирање, координацију и интеграцију функција у архитектоским објектима и урбанистичким фрагментима савремених насеља свих размера и типова.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Стечена знања користе се у даљем образовању и стручном усавшавању, као и у конкретним пројектантским задатцима архитектонских и урбанистичких тема.					
3. Садржај/структура предмета:					
У савременим трансформацијама урбане морфологије и архитектонске типологије функције и програми јављају се као најзначајнија тема њихових промена и развоја. Због великог значаја тема програмирања и функционисања архитектонских структура и урбаних фрагмената овај однос се проучава са највећим сензибилитетом и пажњом, на примерима европских градова, али и на савременим насељима у нашем региону. Принципи комбиновања, прожимања, преклапања, интерполације и надовезивања неопходних функција у деловима и фрагментима градова узима се као циљ, у ком погледу су градови у развијеним европским срединама парадигматични примери. Програмирање и установљивање нових стратегија и концепција при мишљењу трансформација урбаних средина јавља се као важан задатак културне и урбане политике насеља свих типова и размера.					
4. Методе извођења наставе:					
Настава се изводи путем предавања, и консултације са сваким студентом на задатку израде семинарског рада.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Семинарски рад		Да	30.00	Усмени део испита	
				Обавезна	Поена
				Да	70.00
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година
1,	Ле Корбизје	Ка правој архитектури		Грађевинска књига	2006
2,	Роси, Алдо	Архитектура града		Грађевинска књига, Београд	1996
3,	Мамфорд, Луис	Град у историји		Напријед, Загреб	1988
4,	Богдановић, Богдан	Урбанистичке митологеме		Градина, Београд	1976
5,	Еко, Умберто	Култура, информација, комуникација		Нолит, Београд	1973

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма-докторске академске студије ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ Архитектура и урбанизам	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Структура језика архитектуре и града - одабрана поглавља				
Ознака предмета: A120					
Број ЕСПБ: 14					
Наставници:	Митровић -. Бранко, Тркуља Д. Јелена				
Статус предмета:	И				
Број часова активне наставе	Теоријска наставе: 5	Студијско истраживачки рад:		4	
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:	Изучавање ефикасности креативног и естетског функционализма. Равнотежа и универзалност структуре архитектонског језика.				
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Стечена знања користе се у даљем научном раду и научно-стручном усавршавању.				
3. Садржај/структура предмета:	Континуитет архитектонског језика и континуитет простора. Архитектонски језик и флексибилност. Додавање и одузимање. Секвенца у архитектонском језику. Понављања; транспарентност; надовезивање; контраст опозиције/супротност контрадикције; архитектонски језик и спонтаност / архитектонски језик и унапред концепирано. Артикулације различитих архитектонских вокабулара.				
4. Методе извођења наставе:	Предавања, консултације.				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Семинарски рад		Да	50.00	Одбрана пројекта	Да 50.00
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година
1,	Мишел Фуко	Ријечи и ствари		Нолит, Београд	1971
2,	Eisner, Si., Eisner, S., Galelion, A.	The Urban Pattern		Willey	1993
3,	Broadbent, G., Bunt, R., Jencks, C.	Signs, Symbols and Architecture		John Willey and Sons	1990

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма-докторске академске студије ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ Архитектура и урбанизам	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Докторска дисертација (теоријске основе)					
Ознака предмета: SID01						
Број ЕСПБ: 30						
Наставници:						
Статус предмета:	О					
Број часова активне наставе	Теоријска наставе: 0	Студијско истраживачки рад:		20		
Предмети предуслови	Нема					
1. Образовни циљ:						
Примена основних, теоријско методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних знања, метода и најновија знања из часописа са SCI листе на решавању конкретних проблема у оквиру предмета докторских студија.						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
Оспособљавање студената да самостално повезују материју из предмета докторских студија, примењују претходно стечена и нова знања, ради сагледавања структуре задатог проблема и његовој системској анализи у циљу извођења закључака о могућим правцима његовог решавања. Кроз самостално коришћење литературе, студенти проширују знања и коришћењем нових метода самостално и креативно користе нова сазнања при решавању задатих проблема.						
3. Садржај/структура предмета:						
Формира се појединачно у складу са потребама даљег рада. Студент проучава стручну литературу, врши анализе у циљу изналажења решења конкретног задатка који је дефинисан постављеним задатком од коментора и наставника докторских студија. Теоријске основе представљају квалификациони испит. Студенти се припремају за полагање квалификационог испита.						
4. Методе извођења наставе:						
Коментор студента саставља задатак семинарског рада и доставља га студенту. Студент је обавезан да рад изради у оквиру задате теме која је дефинисана задатком рада, користећи литературу предложену од коментора. Током израде рада, коментор може давати додатна упутства студенту, упућивати на одређену литературу и додатно га усмеравати у циљу израде квалитетног рада. У оквиру студијског истраживачког рада студент обавља консултације са коментором и са предметним наставницима, а по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме самог рада. У оквиру задате теме, студент по потреби врши и одређена мерења, испитивања, бројања, анкете и друга истраживања, статистичку обраду података, ако је то предвиђено задатком рада. По одбрани самог рада, кандидат полаже усмени испит из области положених испита, пред комисијом. Ако положи испит студент се квалификовао за даље студије.						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад		Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година	
1,	група аутора	часописи са листе Kobsona			све	
2,	група аутора	часописи и докторске дисертације из дате проблематике			све	

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма-докторске академске студије ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ архитектура и урбанизам	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Докторска дисертација - студијски истраживачки рад				
Ознака предмета: SID02					
Број ЕСПБ: 30					
Наставници:					
Статус предмета:	О				
Број часова активне наставе	Теоријска наставе:	0	Студијско истраживачки рад:	30	
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:					
<p>Примена основних, теоријско методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних знања и метода на решавању конкретних проблема у оквиру изабраног подручја. У оквиру овог дела докторске дисертације студент изучава проблем, његову структуру и сложеност и на основу спроведених анализа изводи закључке о могућим начинима његовог решавања. Проучавајући литературу студент се упознаје са методама које су намењене за креативно решавање нових задатака и инжењерском праксом у њиховом решавању. Циљ активности студената у оквиру овог дела истраживања огледа се у стицању неопходних искустава кроз решавања комплексних проблема и задатака и препознавање могућности за примену претходно стечених знања у пракси</p>					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
<p>Оспособљавање студената да самостално примењују претходно стечена знања из различитих подручја које су претходно изучавали, ради сагледавања структуре задатог проблема и његовој системској анализи у циљу извођења закључака о могућим правцима његовог решавања. Кроз самостално коришћење литературе, студенти проширују знања из изабраног подручја и проучавају различитих метода и радова који се односе на сличну проблематику. На тај начин, код студената се развија способност да спроводе анализе и идентификују проблеме у оквиру задате теме. Практичном применом стечених знања из различитих области код студената се развија способност да сагледају место и улогу инжењера у изабраном подручју, потребу за сарадњом са другим струкама и тимским радом.</p>					
3. Садржај/структура предмета:					
<p>Формира се појединачно у складу са потребама израде конкретне докторске дисертације, његовој сложености и структуром. Студент проучава стручну литературу, докторске дисертације студената који се баве сличном тематиком, врши анализе у циљу зналажења решења конкретног задатка који је дефинисан задатком докторске дисертације.</p>					
4. Методе извођења наставе:					
<p>Ментор докторске дисертације саставља задатак рада и доставља га студенту. Студент је обавезан да дисертацију изради у оквиру задате теме која је дефинисана задатком докторске дисертације, користећи литературу предложену од ментора. Током израде докторске дисертације, ментор може давати додатна упутства студенту, упућивати на одређену литературу и додатно га усмеравати у циљу израде квалитетне докторске дисертације. У оквиру студијског истраживачког рада студент обавља консултације са ментором, а по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме самог рада. У оквиру задате теме, студент по потреби врши и одређена мерења, испитивања, бројања, анкете и друга истраживања, статистичку обраду података, ако је то предвиђено задатком дипломског-мастер рада.</p>					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Семинарски рад		Да	50.00	Усмени део испита	
				Да	50.00
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година
1,	група аутора	часописи са листе Kobson			све
2,	група аутора	часописи и докторске дисертације из дате проблематике			све

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма-докторске академске студије ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ Архитектура и урбанизам	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Докторска дисертација - студијски истраживачки рад					
Ознака предмета: SID03						
Број ЕСПБ: 10						
Наставници:						
Статус предмета:	О					
Број часова активне наставе	Теоријска наставе:	0	Студијско истраживачки рад:	10		
Предмети предуслови	Нема					
1. Образовни циљ:						
<p>Наставак студијског истраживачког рада из претходног семестра. Примена основних, теоријско-методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних знања и метода на решавању конкретних проблема у оквиру изабраног подручја. У оквиру овог дела докторске дисертације студент изучава проблем, његову структуру и сложеност и на основу спроведених анализа изводи закључке о могућим начинима његовог решавања. Проучавајући литературу студент се упознаје са методама које су намењене за креативно решавање нових задатака и инжењерском праксом у њиховом решавању. Циљ активности студената у оквиру овог дела истраживања огледа се у стицању неопходних искустава кроз решавања комплексних проблема и задатака и препознавање могућности за примену претходно стечених знања у пракси</p>						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
<p>Оспособљавање студената да самостално примењују претходно стечена знања из различитих подручја које су претходно изучавали, ради сагледавања структуре задатог проблема и његовој системској анализи у циљу извођења закључака о могућим правцима његовог решавања. Кроз самостално коришћење литературе, студенти проширују знања из изабраног подручја и проучавају различите методе и радове који се односе на сличну проблематику. На тај начин, код студената се развија способност да спроводе анализе и идентификују проблеме у оквиру задате теме. Практичном применом стечених знања из различитих области код студената се развија способност да сагледају место и улогу инжењера у изабраном подручју, потребу за сарадњом са другим струкама и тимским радом.</p>						
3. Садржај/структура предмета:						
<p>Формира се појединачно у складу са потребама израде конкретне докторске дисертације, његовој сложености и структуром. Студент проучава стручну литературу, докторске дисертације студената који се баве сличном тематиком, врши анализе у циљу изналажења решења конкретног задатка који је дефинисан задатком докторске дисертације.</p>						
4. Методе извођења наставе:						
<p>Ментор докторске дисертације саставља задатак рада и доставља га студенту. Студент је обавезан да дисертацију изради у оквиру задате теме која је дефинисана задатком докторске дисертације, користећи литературу предложену од стране ментора. Током израде докторске дисертације, ментор може давати додатна упутства студенту, упућивати на одређену литературу и додатно га усмеравати у циљу израде квалитетне докторске дисертације. У оквиру студијског истраживачког рада студент обавља консултације са ментором, а по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме самог рада. У оквиру задате теме, студент по потреби врши и одређена мерења, испитивања, бројања, анкете и друга истраживања, статистичку обраду података, ако је то предвиђено задатком докторске дисертације.</p>						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад		Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година	
1,	група аутора	часописи са листе Кобсона			све	
2,	група аутора	часописи и докторске дисертације из дате проблематике			све	

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма-докторске академске студије ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ Архитектура и урбанизам	

Стандард 05. - Курикулум

Структура курикулума студијског програма

Редни број	Студијски програм/Изборно подручје - модул	Почетни семестар	Број ЕСПБ	Часова наставе
1,	Архитектура и урбанизам	1	180	102-120

A00	Архитектура и урбанизам
-----	-------------------------

Акредитација студијског програма-докторске
ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ академске студије Архитектура и урбанизам

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Распоред предмета по семестрима и годинама студија за студијски програм докторских студија

Студијски програм: Архитектура и урбанизам

Р.бр.	Шифра предмета	Назив предмета	С	Статус предмета	Активна настава		ЕСПБ	
					П	СИР		
ПРВА ГОДИНА								
1	A004	Методологија научног рада - одабрана поглавља	1	О	0	3	5	
2	A005	Урбана социологија и економија - одабрана поглавља	1	О	5	3	12	
3	a565	Изборни предмет 1 (бира се 1 од 2)	1	ИБ	5	4	13	
	A003	Креативно и теоријско истраживање у архитектури и урбанизму - одабрана поглавља	1	И	5	4	13	
	A118	Однос делова и целине у архитектури/урбанизму - одабрана поглавља	1	И	5	4	13	
4	a566	Изборни предмет 2 (бира се 1 од 2)	2	ИБ	5	4	14	
	A007	Развој типологије архитектонских објеката - одабрана поглавља	2	И	5	4	14	
	A008	Развој типологије урбаних простора - одабрана поглавља	2	И	5	4	14	
5	a567	Изборни предмет 3 (бира се 1 од 2)	2	ИБ	5	4	14	
	A006	Теоријски дискурс у архитектури - одабрана поглавља	2	И	5	4	14	
	A009	Глобално и локално у савременој архитектури и урбаном простору - одабрана поглавља	2	И	5	4	14	
6	SID04	Актуелно стање у области	2	О	0	2	2	
Укупно часова активне наставе:					40			
							Укупно ЕСПБ:	60
ДРУГА ГОДИНА								
7	A010	Принципи теорије и критике у архитектури и урбанизму - одабрана поглавља	3	О	2	0	4	
8	A115	Теоријски принципи развоја архитектуре и града - одабрана поглавља	3	О	3	2	6	
9	A116	Културолошка функција архитектуре и града - одабрана поглавља	3	О	2	0	4	
10	A12D	Изборни предмети 4 (бира се 1 од 2)	3	ИБ	5	4	14	
	A117	Функција архитектонске и урбане форме - одабрана поглавља	3	И	5	4	14	
	A120	Структура језика архитектуре и града - одабрана поглавља	3	И	5	4	14	
11	SID05	Припрема пријаве теме докторске дисертације	3	О	0	2	2	
12	SID01	Докторска дисертација (теоријске основе)	4	О	0	20	30	
Укупно часова активне наставе:					40			
							Укупно ЕСПБ:	60
ТРЕЋА ГОДИНА								
13	SID02	Докторска дисертација - студијски истраживачки рад	5	О	0	30	30	
14	SID03	Докторска дисертација - студијски истраживачки рад	6	О	0	10	10	
15	DZR03	Докторска дисертација - израда и одбрана докторске дисертације	6	О	0	0	20	
Укупно часова активне наставе:					40			
							Укупно ЕСПБ:	60

С - семестар у коме је предмет

Статус предмета: О - обавезни, И - изборни предмет, ИБ - изборни блок, ОЗ - обавезни заједнички за више модула, ако програм има моделе, ИБЗ - изборни заједнички за више модула, ако програм има модуле, ОМ - обавезни за модул, ИБМ - изборни блок модула

Минимални број часова активне наставе на години студија мора бити 20 недељно.

Минимални број ЕСПБ бодова мора бити 60 на годишњем нивоу.

Од укупног броја часова активне наставе на студијском програму докторских студија, по правилу 25% треба да буду предавања.

На задњој години докторских студија активну наставу може чинити само студијски истраживачки рад који је непосредно у функцији израде докторске дисертације. Израда докторске дисертације се приказује само ЕСПБ бодовима.

Стандард 06. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм је усаглашен са савременим светским научним токовима и стањем струке, а упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама.

Студијски програм докторских академских студија из области Архитектура и урбанизма конципиран на дати начин је целовит и свеобухватан и пружа студентима најновија научна и стручна знања из ове области.

Студијски програм Архитектура и урбанизам је упоредив и усклађен са:

1. The Technical University Cluj-Napoca, Architecture and Urban Planning
http://www.utcluj.ro/english/architecture_and_urban_planning/

2. Ecole Polytechnique Federale de Lausanne
<http://sar.epfl.ch>

3. Delft University of Technology
<http://www.bk.tudelft.nl>

Студијски програм је формално и структурно усаглашен са усвојеним предметно специфичним стандардима за акредитацију и усаглашен је са европским стандардима у погледу уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања.

Стандард 07. Упис студената

Факултет техничких наука, у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима, на докторске академске студије Рхитектуре и урбанизма уписује на буџетско финасирање студија и самофинансирање одређени број студената који је сваке године дефинисан посебном Одлуком ННВ ФТН. Упис студената на докторске студије спроводи Комисија за упис. Комисију за упис сачињавају Руководилац докторских студија ФТН и Руководиоци свих студијских програма докторских студија у оквиру ФТН.

У прву годину докторских студија може се уписати лице које има:

- завршене одговарајуће основне академске и дипломске академске студије са најмање 300 ЕСПБ бодова укупно и општу просечну оцену од најмање 8,00 на основним академским и дипломским академским студијама – master, односно еквивалентном оценом из других система оцењивања или ако спада у 20% најбољих студената у својој генерацији, или
- академски назив магистра наука из одговарајуће научне области и ако није стекло звање доктора наука по раније важећим законским прописима у року који је утврђен законом.
- Лице које је завршило студије по прописима пре доношења Закона о високом образовању може да упише докторске академске студије, под истим условима као и лице које има диплому завршених дипломских академских-master студија под условом да је та диплома еквивалентна дипломи са најмање 300 ЕСПБ, што доказује решењем о признатој еквиваленцији.

Одговарајуће дипломске академске-master студије и научне области одређују се за сваки студијски програм посебно. Изузетно се може одобрити упис и другим кандидатима уз полагање диференцијалних испита. Одлуку о полагању и карактеру диференцијалних испита доноси комисија за квалитете студијског програма. На основу просечне оцене и дужине студирања, објављених научних радова Комисија за упис формира ранг листу пријављених кандидата. Комисија за упис може донети одлуку о организовању додатне провере знања кандидата кроз квалификациони испит.

Додатно од кандидата се захтева познавање светског језика и одговарајуће познавање информатичких вештина.

Студентима магистарских студија или магистрима наука стечених по раније важећим законским прописима положени испити могу се признати или делимично признати уз допуну што врши Комисија за упис, под условом да кандидат није провео више од 4 (четири) године на магистарским студијама.

Након уписа између студента и Факултета се закључује уговор о правима и обавезама током студирања.

Стандард 08. Оцењивање и напредовање студената

Коначна оцена на сваком од курсева овог програма се формира континуалним праћењем рада и постигнутих резултата студената током школске године и на завршном испиту.

Студент савлађује студијски програм полагањем испита, чиме стиче одређени број ЕСПБ бодова, у складу са студијским програмом. Сваки појединачни предмет у програму има одређени број ЕСПБ бодова који студент остварује када са успехом положи испит.

Број ЕСПБ бодова утврђен је на основу радног оптерећења студента у савлађивању предмета и применом јединствене методологије Факултета техничких наука за све студијске програме. Успешност студената у савлађивању предмета континуирано се прати и изражава се поенима. Максимални број поена које може да се оствари на предмету је 100.

Поени се стичу кроз рад током наставе, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Минимални број поена који могу да се стекну испуњавањем предиспитних обавеза је 30, а максимални 70.

Сваки предмет из студијског програма има јасан и објављен начин стицања поена. Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена које студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитне обавезе и полагањем испита. Укупан успех на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Оцена студената је заснована на укупном броју поена, које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина.

Студирање се реализује на следећи начин:

Руководилац студијског програма (студијске групе), именује сваком студенту приликом уписа коментора из редова наставника на студијском програму, који ће га водити до избора ментора. На крају семестра коментор подноси Руководиоцу студијског програма извештај о раду студента на спроведеном истраживању и постигнутим резултатима.

Услов за упис у другу годину студија (трећи семестар) стиче студент који је у првој години остварио најмање 30 ЕСПБ уз релативну просечну оцену (P) од најмање 8.00, која се израчунава на основу оцене сразмерне броју кредита које предмет носи (формула се налази у правилима студирања на Факултету техничких наука).

Право да полаже квалификациони испит за израду и одбрану докторске дисертације (Истраживачки студијски рад на теоријским основама докторске дисертације) има студент који је оверио другу годину студија и положио све предвиђене испите за највише 3 године од почетка студирања са релативном просечном оценом најмање 8.00 (осам 00/100). Студенти који не испуне услов за полагање теоријских основа докторске дисертације имају могућност да, уз признавање испита, студије наставе на специјалистичким студијама.

Истраживачки студијски рад на Теоријским основама докторске дисертације представља квалификациони испит за израду докторске дисертације на којем студенти показују да су овладали потребним теоријским знањима из научне области од интереса. Теоријске основе се полажу као испит (писмено и/или усмено) по областима (питања) из бар 3 наставна предмета са студијског програма. Списак области (питања) из којих се квалификациони испит полаже доставља кандидату Руководилац студијског програма докторских студија на његов захтев у року од 14 дана. Квалификациони испит се полаже пред комисијом од бар 3 члана, које је на предлог Комисије за квалитет студијског програма именовао Руководилац докторских студија ФТН. Теоријске основе докторске дисертације се могу на захтев студента, полагати најраније 30 дана, а најкасније 12 месеци од полагања последњег испита. Изузетно студент који објави рад (прихваћен за штампу) у часопису са SCI листе (P51x и P52) или има еквивалентан резултат за област архитектуре и урбанизма је ослобођен непосредног полагања испита и оцењује се оценом 10. Испити се могу полагати највише три пута.

Студент, који је положио све испите одређене студијским програмом са релативном просечном оценом испита од најмање 8.00 (осам 00/100) и положио теоријске основе докторске дисертације са најмање 8, стиче право да пријави тему докторске дисертације. Додатно се од студента захтева да има публикована бар два рада ранга P54 пре пријаве докторске дисертације или један (P51x и P52), а за област архитектуре и урбанизма важе и еквиваленције.

Завршни део докторских студија је израда докторске дисертације. Докторска дисертације представља самостални научно-истраживачки рад. Остварени научни допринос се оцењује према броју научних публикација, патената или техничких унапређења.

Докторска дисертација може да се пријави из научне области акредитованог студијског програма. Пријава предлога теме докторске дисертације подноси се студентској служби Факултета. Начин и поступак припреме и одбране докторске дисертације уређује се општим актом Факултета, којим се

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма-докторске
ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ академске студије Архитектура и урбанизам

дефинише прихватање теме за дисертацију, оцена урађене дисертације и испуњеност услова за приступање јавној одбрани.

Стандард 09. Наставно особље

За реализацију студијског програма Архитектура и урбанизам обезбеђено је наставно особље са потребним стручним и научним квалификацијама, што се доказује списком радова и еквивалентних резултата и подацима о учешћу на домаћим и међународним научноистраживачким пројектима. Најмање једна половина наставника укључена је у научноистраживачке пројекте. Компетентност наставника утврђена је на основу научних радова објављених у међународним часописима, при чему је најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са SCI листе, односно, специфично за ову област, представља еквивалентан резултат, научних радова објављених у домаћим часописима, радова објављених у зборницима са међународних научних скупова, монографија, патената, уџбеника, нових производа или битно побољшаних постојећих производа, те на основу еквивалентних резултата за област архитектуре и урбанизма.

Ментор има најмање пет научних радова објављених или прихваћених за објављивање у научним часописима из дате области у последњих 10 година, односно остварио је еквивалентне резултате у области архитектуре и урбанизма. Обезбеђено је да ментор не може да води више од пет доктораната истовремено. Избор ментора се одређује тако да сваки ментор мора да од 1.1.2009. године има најмање 3 рада објављених у часописима са СЦИ листе, а од 1.1.2010 најмање пет радова објављених у часописима са SCI листе. У прелазном периоду до 1.1.2009. од ментора се захтева барем један рад са SCI листе. Специфично за област архитектуре и урбанизма, као еквивалент објављеним радовима са СЦИ листе, ментор мора да оствари одређене резултате који важе за ову област.

Број наставника одговара потребама студијског програма и зависи од броја предмета које изводи и броја часова на тим предметима. Укупан број наставника је довољан да покрије укупан број часова наставе на студијском програму, тако да наставник остварује просечно 180 часова активне наставе (предавања, консултације, вежбе, практичан рад, ...) годишње, односно 6 часова недељно. Минималан број наставника који учествују на датом студијском програму који су у сталном радном односу је најмање пет.

Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно научном и пољу и нивоу њихових задужења. Сваки наставник има најмање 10 референци из уже научне, односно стручне области из које изводи наставу на студијском програму.

Ни један наставник није оптерећен више од 12 часова недељно. Сви подаци о наставницима и сарадницима (CV, избори у звања, референце) су доступни јавности.

Стандард 10. Организациона и материјална средства

За извођење студијског програма обезбеђени су одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената. Настава на студијском програму Архитектура и урбанизам се изводи тако да је по једном студенту обезбеђен минимум од 2 м² простора.

За извођење студијског програма обезбеђен је одговарајући простор за извођење наставе, одговарајући лабораторијски простор неопходан за експериментални рад и опрема базирана на савременим информационо-комуникационим технологијама. Настава се изводи у амфитеатрима, учионицама и специјализованим лабораторијама.

Факултет обезбеђује коришћење библиотечког фонда из својих или других извора (књиге, монографије, научни часописи, друга периодична издања) у обиму потребном за остварење програма докторских студија. Студенти докторских студија имају приступ базама података које су неопходне за израду докторских дисертација и за научно-истраживачки рад.

Библиотека Факултета, као и специјализована библиотека Департмана за архитектуру и урбанизам, поседују више од 100 библиотечких јединица које су релевантне за извођење студијског програма. Сви предмети студијског програма су покривени одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним средствима који су расположиви на време и у довољном броју за нормално одвијање наставног процеса. При томе је обезбеђена и одговарајућа информациона подршка.

Факултет поседује библиотеку и читаоницу и обезбеђује за сваког студента место у амфитеатру, учионици и лабораторији.

Факултет има краткорочни и дугорочни план и буџет предвиђен за реализацију научно-истраживачког рада.

Средства за реализацију докторских студија се, поред ресорних министарстава, обезбеђују и у сарадњи са другим високошколским установама, акредитованим научним установама и међународним организацијама.

Факултет обезбеђује студентима коришћење опреме или приступ потребној одговарајућој опреми која је потребна за научноистраживачки рад, која је у поседу Факултета.

Факултет обезбеђује студентима коришћење опреме или приступ опреми која је потребна за научноистраживачки рад на основу уговора о сарадњи са другим одговарајућим установама.

Стандард 11. Контрола квалитета

Провера квалитета студијског програма се спроводи редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета. Треба истаћи више деценијску праксу анкетирања студената.

Провера квалитета студијског програма се спроводи:

- анкетирањем студената на крају наставе из датог предмета.
- анкетирањем свршених студената при додели диплома о квалитету студијског програма и логистичкој подршци студијама. Осим тога се процењује и комфор студирања (чистоћа и уредност учионица, ...)
- анкетирањем студената приликом овере године студија. Тада студенти оцењују логистичку подршку студијама.
- анкетирањем студената приликом уписа године студија. Тада студенти оцењују студијски програм на години коју су у претходној школској години завршили.
- анкетирањем наставног и ненаставног особља о квалитету студијског програма и логистичкој подршци студијама. У овој анкети се оцењује рад Деканата, студентске службе, библиотеке, и осталих служби Факултета. Поред тога се процењује и комфор студирања (чистоћа и уредност учионица, ...)

За праћење квалитета студијског програма постоји комисија коју чине сви шефови катедри које учествују у реализацији студијског програма, и по један студент са сваке студијске групе.

Додатно обезбеђење квалитета се постиже обавезном научном продукцијом кандидата. Пре приступања одбрани докторске тезе сваки кандидат је обавезан да публикује најмање два рада ранга Р54 (према категоризацији Министарства за науку) и барем један рад у часопису који се налази на SCI листи, односно да оствари еквивалентан резултат, који важи за област архитектуре и урбанизма.

Стандард 11. - Контрола квалитета

Табела 11.1 Листа чланова комисије за контролу квалитета

Р.бр.	Име и презиме	Звање
1	Дарко Реба	Доцент
2	Милена Кркљеш	Асистент
3	Нађа Куртовић-Фолић	Редовни професор
4	Радивоје Динуловић	Ванредни професор
5	Радош Радивојевић	Редовни професор
6	Дражана Милинковић	
7	Аница Туфегџић	Студент